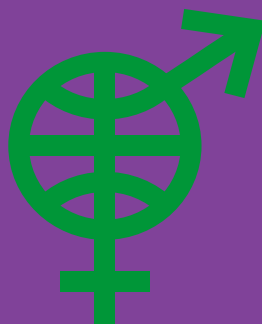

SUGU JA MAAILM

>> LISALUGEMINE

estdev

KUIDAS ON OMAVAHEL SEOTUD SOOSTEREOTÜÜBID, SOOROLLID JA SEKSUAALVÄGIVALD?

Autor: Maari Põim

Seksuaalvägivald ja seksuaalne väärkohtlemine täiskasvanuna või lapseas on ühiskonnas olnud pikka aega nähtamatu, varjatud ja tabuteema. Vastupidiselt levinud müüdile on enamik lapseas seksuaalselt väärkohelduid naised ja tüdrukud.

Sooline ebavõrdsus seksuaalvägivalla kogemise jaotuses püsib, kuna seksuaalvägivald toetub ühiskonnas levinud arusaamale, kus tüdrukutel on vähem kehalist autonoomiat, neilt eeldatakse kuulekust, neid ei usuta ning levivad vägistamiskultuuri soosivad hoiakud tüdrukute ja noorte naiste kohta.

Seksuaalvägivalla osakaal tüdrukute ja noorte naiste seas on mitu korda kõrgem poiste vastavast näitajast, ent mõnevõrra tuleb sisse arvestada topelttabu ja -häbistamist, mis takistab meessoost ohvritel oma kogemusi tunnustamast, kuna valitsevad, [toksilise maskuliinsuse idealist](#) lähtuvad soonormid ei luba poistel väljendada valu, hirmu ja haavatavust ega abi otsida. Loe lähemalt Piret Karro sulest [siin](#).

Seksuaalvägivalla, nagu mistahes vägivalla puhul, kehtivad samas ühiskondliku võimu ebavõrdsed jaotused soolisuse, etnilise kuuluvuse, puude, rassi, seksuaalse sättumuse jm lõikes, milles samaaegselt mitme sotsiaalse kategooria vaates kehvemas olukorras (vt mõiste interseksiionaalsus) noor satub suurema tõenäosusega seksuaalvägivalla ohvriks.

Erakordselt haavataval positsioonil seksuaalvägivalla suhtes on puudega noored, eriti intellektuaalse puudega lapsed, ning selles grupis võib olla seksuaalvägivalla raporteerimine raskendatud. ÜRO riikideüleste andmete põhjal kogevad puudega lapsed ja noorukid füüsilist ja seksuaalset vägivalda ja hooletusse jätmist kolm-neli korda tõenäolisemalt kui teised lapsed ja neil on oluliselt suurem risk kogeda seksuaalset vägivalda: kuni 68% intellekti- või arengupuudega tüdrukutest ja 30% poistest kogeb enne täisealiseks saamist seksuaalset väärkohtlemist ([UN Children with Disabilities](#), 2012).